

UCHWAŁA NR XXV / 156 / 16
RADY MIEJSKIEJ W BOGUSZOWIE-GORCACH
z dnia 3 sierpnia 2016 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi Pana *Leonarda**
na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 23) uchwala się, co następuje:

§ 1

Po rozpatrzeniu skargi na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gorcach uznaje się ją za bezzasadną z przyczyn określonych w uzasadnieniu, stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Rady Miejskiej w Boguszowie-Gorcach i zobowiązuje się Przewodniczącą do zawiadomienia skarżącego o sposobie załatwienia skargi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

w Boguszowie-Gorcach

(-) Sylwia Dąbrowska

Uzasadnienie

Rada Miejska w Boguszwowie-Gorcach, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Boguszwowie-Gorcach która badała skargę p. *Leonarda** (dalej: skarżący) z 15 kwietnia 2016 r. na działalność Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszwowie-Gorcach (dalej : dyrektor OPS), przekazaną przez Burmistrza Miasta Boguszwowa-Gorc pismem z dnia 26 kwietnia 2016r. nr WOP. 1511.3.2016 do Rady Miejskiej w Boguszwowie-Gorcach celem rozpatrzenia w zakresie zarzutów stawianych dyrektorowi OPS zgodnie z właściwością, uznała skargę za bezzasadną .

Stosownie do art. 228 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej : Kodeks) skargi składa się do organów właściwych do ich rozpatrzenia. Zgodnie zaś z art. 229 pkt 3 kodeksu, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg - organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej - jest rada gminy. Podkreślić należy, że art. 229 Kodeksu nie określa właściwości w sposób opisowy stwierdzając, iż właściwymi są organy np. nadzorcze wyższego stopnia, czy sprawujące zwierzchnictwo służbowe (z wyjątkiem pkt 7 i 9), lecz wyraźnie organy te wymienia. Powyższe prowadzi do wniosku, że przepisy szczególne powinny w ten sam sposób wskazywać organy, jeżeli ich założeniem jest, pozbawienie organów wymienionych w art. 229 Kodeksu właściwości do rozpoznawania skarg (tak: w wyroku NSA w Warszawie z dnia 20 grudnia 2006 r. sygn. akt: I OSK 1593/06).

Organ, do którego skarga została doręczona jest zobligowany do zbadania, czy jest właściwy do jej rozpatrzenia i w razie uznania swej niewłaściwości obowiązany jest niezwłocznie przekazać ją właściwemu organowi albo wskazać skarżącemu właściwy organ (art. 231 Kodeksu).

Organ może załatwić skargę w dwojaki sposób, tj. może uznać skargę za zasadną, bądź może uznać ją za nieuzasadnioną - co stanowi o odmownym załatwieniu skargi.

Odmowne załatwienie oznacza zarówno zwrot skargi, gdy została ona wniesiona do organu niewłaściwego, a organu właściwego nie można ustalić na podstawie treści skargi, jej odrzucenie, gdy brak przesłanek do wszczęcia postępowania w sprawie np.: treść skargi wykracza poza jej zakres, skarżący nie ma zdolności do jej wniesienia, skarga nie stanowi wyrazu określonego interesu, w tej samej sprawie toczy się postępowanie przed innym organem, jak i oddalenie skargi z powodu jej bezzasadności, a także pozostawienie jej bez rozpoznania, gdy nie czyni zadość wymogom formalnym - tak: M.J. w Komentarzu do art. 238 Kodeksu, Komentarze Lex.

Przewodnicząca Rady Miejskiej przekazała skargę do zbadania Komisji Rewizyjnej. Komisja w celu wypracowania stanowiska przeprowadziła wnikliwe postępowanie wyjaśniające, które obejmowało: analizę podnoszonych w skardze zarzutów, zapoznanie się ze zgromadzonymi dokumentami i z wyjaśnieniami złożonymi na piśmie przez zastępcę dyrektora OPS działającego zgodnie z §12 ust. 5 Statutu OPS w imieniu dyrektora w związku z jego usprawiedliwioną nieobecnością, jak też wysłuchanie dodatkowych wyjaśnień zastępcy dyrektora zaproszonego na posiedzenie.

Rada Miejska w Boguszwowie-Gorcach po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Rewizyjnej ustaliła, że z treści skargi wywieść należy zarzut braku właściwego nadzoru dyrektora OPS nad podległym pracownikiem socjalnym, który wedle skarżącego dopuścił się poświadczenia nieprawdy, działania na szkodę i nękania nadzorowanego przez OPS

p. *Michała** oraz naruszania słuszných interesów obywateli – co zdaniem skarżącego świadczy o braku nadzoru dyrektora nad działalnością OPS w Boguszowie-Gorcach.

Analizując skargę, Rada Miejska uznała, że nie jest organem uprawnionym do badania i oceny prawdziwości zarzutów dotyczących, jak informuje skarżący świadomego i czynionego z premedytacją poświadczania nieprawdy czy nękania innej osoby. Jeżeli zawarte w skardze treści w tym zakresie są prawdziwe, to mogą świadczyć o możliwości popełnienia przestępstwa przez pracownika socjalnego i dlatego badaniem takich zagadnień winny zająć się powołane do takich działań uprawnione organy jak Prokuratura czy Policja. Rada Miejska nie posiada odpowiednich instrumentów ani uprawnień do stwierdzenia czy doszło do popełnienia czynów, jak sam skarżący podnosi - o charakterze przestępczym, dlatego Rada Miejska postanawia do tych treści się nie odnosić tym bardziej że, jak wynika z przekazanego Radzie Miejskiej do wiadomości pisma Nr ZD.1511.12016 zastępcą dyrektora OPS w dniu 5 lipca 2016r. powiadomił Prokuraturę Rejonową w Wałbrzychu o zarzutach mogących wyczerpywać znamiona przestępstwa stawianych pracownikowi ośrodka, celem podjęcia dalszych czynności.

Według Komisji Rewizyjnej, w oparciu o analizowane dokumenty w sprawie nadzoru nad działalnością OPS nie doszło w wymiarze proceduralnym do zaniechania działania, opieszałości, zaniedbań lub nieprawidłowości w działaniu dyrektora OPS.

Stanowisko skarżącego odnośnie braku nadzoru dyrektora OPS nad działalnością ośrodka nie znalazło potwierdzenia w zgromadzonej dokumentacji i przedstawionych przez zastępcę dyrektora okolicznościach faktycznych. Z ustaleń Komisji wynika też, że działania dyrektora OPS były zgodne z ustawą o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 36 powołanej ustawy świadczeniami z pomocy społecznej oprócz świadczeń pieniężnych są także świadczenia niepieniężne do których zalicza się pracę socjalną. Praca socjalna, jak stanowi art. 45 ust.1 ustawy świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym.

Z wyjaśnień złożonych przez zastępcę dyrektora OPS wynika że, z wnioskiem o wsparcie i potwierdzenie prawidłowości sprawowania opieki nad ojcem skarżącego wystąpiła w dniu 3 lutego 2016r. do OPS p. *Magdalena**, o której mowa w skardze. Ojciec skarżącego był przybranym dziadkiem – mężem babci p. *Magdaleny** i po jej śmierci opiekę nad nim przejęła przybrana wnuczka. Adresatem działań podjętych przez pracownika socjalnego była p. *Magdalena**, jednakże praca socjalna i inne, wskazane niżej czynności nakierowane były na wszystkich domowników, w tym ojca skarżącego, z którym p. *Magdalena** tworzyła rodzinę. Podległy dyrektorowi OPS pracownik socjalny, którego skarżący wskazuje sugerując że mogło to być „po znajomości” podjął czynności, gdyż rodzina której wniosek o wsparcie dotyczył zamieszkiwała w obsługiwanym przez niego rejonie.

Przeprowadzenie na wniosek wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania, przeprowadzone zostało po konsultacji z dyrektorem ośrodka i zgodnie z zatwierdzonym przez niego planem pomocy wobec rodziny świadczone były następujące usługi :

- ✓ praca socjalna,
- ✓ udzielanie informacji, wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych rodziny, w celu podniesienia zdolności do samodzielnego rozwiązywania problemów będących przyczyną trudnej sytuacji życiowej,
- ✓ pomoc w uzyskaniu poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy,
- ✓ pobudzanie aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych rodziny.

Z powyższego wynika, iż dyrektor OPS czynił ustalenia z podległym pracownikiem, zatwierdzał ustalony przez pracownika plan pomocy, w związku z czym trudno uznać, iż nie sprawował nadzoru nad podległym pracownikiem i ośrodkiem.

Ponadto, z analizowanych dokumentów wynika, że pracownik socjalny sporządził opinię o

warunkach mieszkaniowych oraz sytuacji rodzinnej. Pracownicy socjalni monitorowali sytuację w tej rodzinie w okresie od 3 lutego 2016r. do 15 kwietnia 2016r., co odnotowywali w dokumentacji. Komisja Rewizyjna ustaliła, że obraz sytuacji zastanej każdorazowo w środowisku jest wyrazem subiektywnej oceny pracowników, do której zostali oni uprawnieni mocą art. 119 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności m.in. dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że pracownicy socjalni ośrodka prowadząc monitoring rodziny (pracę socjalną) i dokumentując zastaną sytuację wykonywali obowiązki służbowe. Dyrektor zorientowany był w podejmowanych czynnościach i na bieżąco nadzorował pracę podwładnych.

Zarzut braku nadzoru dyrektora nad działalnością ośrodka nie potwierdzają też terminowe i rzeczowe odpowiedzi na korespondencję skarżącego do OPS. Na wniosek skarżącego z dnia 8 lutego 2016 w sprawie objęcia nadzorem i pomocą społeczną ojca - w piśmie z dnia 15 lutego 2016r. zastępca dyrektora OPS informuje skarżącego o trwającym już monitoringu sytuacji w miejscu zamieszkania ojca oraz o potwierdzonym przez pracowników socjalnych braku nieprawidłowości w jego sytuacji bytowej jak też o dobrych kontaktach z rodziną.

W ocenie Komisji Rewizyjnej do udzielania informacji odnośnie stanu zdrowia pacjenta uprawniony jest lekarz prowadzący, w związku z czym słusznie dyrektor poinformował skarżącego, gdzie ma się zwrócić o informacje wskazując właściwą przychodnię zdrowia wraz z adresem. Na pismo skarżącego z dnia 15 kwietnia 2016 dotyczące wstrzymania prowadzonego monitoringu ojca, odsunięcia od sprawy pracowników socjalnych prowadzących monitoring oraz objęcie ojca monitoringiem w zakresie stanu zdrowia działający w zastępstwie dyrektora wicedyrektor ośrodka udzielił szczegółowych wyjaśnień pismem z dnia 25 kwietnia 2016r. informując skarżącego m.in. o braku podstaw do odsunięcia pracowników od sprawy oraz zapewniając o uwzględnieniu prośby odnośnie monitorowania stanu zdrowia, zapewniając jednocześnie pomoc i wsparcie ze strony pracowników OPS.

Ze złożonych na piśmie wyjaśnień zastępcy dyrektora OPS wynika, iż skarżący na żadnym etapie sprawy nie próbował nawiązać osobistego kontaktu z dyrektorem ośrodka ani z działającym w jego imieniu zastępcą dyrektora - nigdy nie doszło do rozmowy z dyrektorem na temat nadzorowanego przez OPS ojca.

Biorąc pod uwagę stanowisko Komisji Rewizyjnej Rada Miejska nie widzi podstaw do uznania skargi na dyrektora OPS w zakresie braku właściwego nadzoru nad pracownikami i nad działalnością Ośrodka Pomocy Społecznej w Boguszowie-Gocach za uzasadnioną. Pracownicy socjalni nadzorujący środowisko ojca skarżącego wykonywali swoje obowiązki służbowe na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Czynności wykonywane przez pracowników były na bieżąco monitorowane i oceniane przez przełożonego. W związku z trudną, wywołaną konfliktem skarżącego z p. *Magdaleną** sytuacją rodziny sporządzono wywiad środowiskowy, uzgodniono plan pracy który następnie został zatwierdzony przez dyrektora OPS, prowadzono pracę socjalną i poradnictwo względem rodziny. Dyrektor OPS terminowo odpowiadał na pisma skarżącego kierowane do ośrodka i udzielał rzeczowych odpowiedzi. Nie można też uznać, że dyrektor OPS naruszył przepisy prawa i nie powiadomił wszystkich osób będących stronami w sprawie. Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad środowiskowy czy monitorując środowisko nie wszczynał, jak to określa skarżący postępowania administracyjnego, a skarżący nie miał statusu strony. Usługi świadczone na wniosek p. *Magdaleny** i jej rodziny nie podlegały rygorom postępowania administracyjnego. Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej zdefiniowanym w art. 6 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jest to „działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Zgodnie zaś z art. 106 ust. 2 powołanej ustawy udzielenie świadczenia w postaci pracy socjalnej nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. W takim przypadku przepisy postępowania

administracyjnego ulegają wyłączeniu. Z uwagi na charakter pracy socjalnej, osoba ubiegająca się o jej przyznanie (w tym przypadku p. *Magdalena**) otrzymuje przedmiotowe świadczenie bez konieczności prowadzenia szczególnego postępowania (tak: Nitecki S.: Pomoc społeczna. Procedury i tryb przyznawania świadczeń. Wydawnictwo Gaskor Sp. z o.o., Wrocław 2010, s.20). Istotne jest także to, że z analizowanych przez Komisję Rewizyjną dokumentów nie wynika, aby w środowisku występowały niepokojące sygnały, które uzasadniałyby zawiadomienie skarżącego jako syna lub też wezwania odpowiednich służb.

W związku z powyższym Rada Miejska w Boguszowie-Gorcach uznaje skargę za bezzasadną.

Pouczenie: W związku z odmownym załatwieniem skargi organ ma obowiązek pouczyć skarżącego o treści art. 239 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, tj. „W przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadamiania skarżącego.”